

15.8.2018

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

Maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö MMM048:00/2016

Liikenne- ja viestintäministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi siemenlaiksi

Maa- ja metsätalousministeriö on lähettänyt lausunnoille luonnoksen hallituksen esitykseksi siemenlaiksi sekä laiksi sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta. Liikenne- ja viestintäministeriö on kiinnittänyt huomiota siihen, että hallituksen esitysluonnokseen sisältyy miehittämättömän ilma-aluksen käyttöön liittyviä säännöksiä.

Lakiluonnoksen 30 ja 31 §:ssä säädetään miehittämättömän ilma-aluksen käytöstä lainmukaisessa valvonnassa. Esitykseen sisältyy miehittämättömän ilma-aluksen käyttöön liittyvää sääntelyä. Esimerkiksi lain 30.2 §:ssä on säädetty, että ilma-aluksia ei ole sallittua käyttää valvonnassa asutulla alueella siten, että lentorata kohdistuu asutun alueen yläpuolelle tai kuvaa asuttua aluetta ja että ilma-aluksia lennätettäessä on noudatettava yleiseen turvallisuuteen liittyviä vaatimuksia.

Liikenne- ja viestintäministeriö huomauttaa, että miehittämättömästä ilmailusta koskevaa sääntelyä sisältyy nykyään ilmailulakiin (864/2014) ja tarkemmin käyttöä säännellään Liikenteen turvallisuusviraston antamassa määräyksessä OPS M1-32. Lisätietoja miehittämättömän ilma-aluksen käyttämisestä ja lennättämisestä koskevista vaatimuksista löytyy Liikenteen turvallisuusviraston internetsivustolta (https://www.trafi.fi/ilmailu/miehittamaton_ilmailu).

Miehittämättömästä ilmailusta ollaan parhaillaan valmistelemaan EU-lainsäädäntöä. Euroopan komissio antoi joulukuussa 2015 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston perustamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 kumoamisesta (jäljempänä EASA-asetus). EASA-asetuksen uudistamisen yksi keskeinen tavoite on luoda miehittämättömälle ilmailulle EU:n tasoinen lainsäädäntökehys. Näin ollen miehittämättömästä ilmailusta sää-

deltäisiin jatkossa pääosin EU-tasolla. Uuden EASA-asetuksen on tarkoitus tulla voimaan 11.9.2018 (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CONSIL:PE_2_2018_INIT).

EASA-asetuksessa säädettäisiin ainoastaan miehittämättömiä ilma-aluksia koskevista keskeisistä vaatimuksista. Tarkemmat säännöt niiden suunnittelusta, valmistuksesta, huollosta ja käytöstä tultaisiin antamaan komission täytäntöönpano- ja delegoituina säädöksinä. Näiden säädösten valmistelu on käynnissä komissiossa¹.

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää tärkeänä, että hallituksen esityksen jatkovalmistelussa huomioidaan asianmukaisesti miehittämättömän ilma-aluksen käyttöä koskeva voimassa oleva sääntely ja huolehditaan siitä, ettei esityksessä ole voimassa olevan lainsäädännön kanssa ristiriitaisia tai muutoin epäselviä säännöksiä koskien miehittämättömän ilma-aluksen käyttöä.

Lisäksi liikenne- ja viestintäministeriö kiinnittää huomion siihen, että laki-luonnoksen 30 §:n mukaan ”*ilma-aluksia lennätettäessä on noudatettava tapaa, joka ei vaaranna henkilöitä koskevia oikeuksia eikä yksityiselämän suojaa ja muuta yksityisyyden suojaa siten kuin tietosuojalaissa (/) sääde-tään*”. Ministeriö toteaa, että ilma-aluksia lennätettäessä on joka tapauksessa noudatettava henkilötietojen suojaa koskevaa lainsäädäntöä, erityisesti Euroopan unionin yleistä tietosuoja-asetusta. Mikäli erillinen lakiviit-taus katsotaan jatkovalmistelussa kuitenkin tarpeelliseksi, olisi hyvä kiinnit-tää huomiota siihen, että eduskunnan yhä käsiteltävänä oleva tietosuoja-laki ainoastaan täydentää EU:n yleistä tietosuoja-asetusta. EU:n yleisessä tietosuoja-asetuksessa säädetään henkilötietojen käsittelyn perusperiaat-teista.

Laura Vilkkonen
Osastopäällikkö, ylijohdaja

Jenni Rantio
Hallitusneuvos

¹ Valtioneuvoston selvitys E 8/2018: <https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Liiteasiakirja/Documents/EDK-2018-AK-172631.pdf>